67ste JAARGANG No. 5874 DINSDAG 3 JANUARI 1950 VIER PAGINA'S

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ 1.—, ƒ 1.25 en ƒ 2.— per cm. kolomlengte.

Hoofdred.: Ad. Versney
Uitgave van de N.V. Paulusdrukkerij, te Willemstad, Curaçao
Adres: Redactie en Administratie: Consciëntiesteeg 27 — 29
Postbus no. 80, tel Administratie 3550. Redactie 3858

Agent voor Aruba, Oranjestad, Arturo M. Arends, Korteweg, postbus 19; voor Aruba San Nicolas. G. D. Hofstee. Bankiers Hollandse Bank Unie, N.V. Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao.

De superioriteit van de Duitse techniek treedt reeds aan de dag

Communistische bevrijdingslegers voor de verovering van de koloniale gebieden

DE OPKOMST VAN DUITSLAND

New York. — De president van het American Institute of Management, Jackson Martindell, heeft bij zijn terugkeer van een reis door Europa, o.a. verklaard, dat geheel Europa het gevoel heeft, dat de devaluatie van het pond-sterling de voorloopster is van een internationale handelsoorlog. De Engelsen vrezen concurrentiedruk van Duitsland en Frankrijk, alsmede van de Marshall-landen. De oude en verouderde uitrusting is in Duitsland ontmanteld en naar Engeland gezonden ter vergroting van de productiecapaciteit. In de plaats van de ontmantelde machines worden zowel in West- als in Oost-Duitsland moderne installaties geplaatst, zo verklaarde Martindell. Voorts zeide hij, dat de superioriteit van de Duitse techniek reeds aan de dag treedt en met de tijd toeneemt en dat het in twee wereldoorlogen verslagen Duitsland waarschijnlijk in technologisch opzicht verreweg de meerdere zal worden van welk land in Europa en Azië dan ook.

KRIJGSGEVANGENEN KEERDEN TERUG

Göttingen. — Krijgsgevangenen, die uit het gebied van Bakoe, waar zij gewerkt hebben aan de grootste stuwdam ter wereld, zijn gerepatrieerd, hebben bij hun aankomst in de Britse zone verklaard, dat 30% van hen veroordeeld werden tot 5 á 10 jaar dwangarbeid. Bijna alle veroordeelden waren voormalige leden van de politie, de S.D., de divisie Gross Deutschland en de S.S.-divisie Viking. De gerepatrieerden zeiden voorts van Sovjet-autoriteiten vernomen te hebben, dat het einde van de repatriëring tegen het najaar kan worden verwacht.

DUITS-NATIONALE PARTIJ WEDER OPGERICHT.

Stuttgart. — Op 11 December j.l. is te Hamelen in de Britse zone de Duits-Nationale Partij, vóór de machtsovername door Hitler de bekende rechts-conservatieve Duitse politieke partij, wederopgericht. De voorzitter, Gottsleben, verklaarde gisteren, dat de bekende vooroorlogse partijleider Alfred Hugenberg, de eerste minister van economische zaken onder Hitler, hem zijn „morele steun" had toegezegd.

Gottsleben verklaarde verder, dat alle lijsten met de namen der vroegere partijleden ongeschonden behouden gebleven zijn. Hij had de nu nog in leven zijnde oude partijleden verzocht wederom tot de Duits-Nationale Partij toe te treden, aan welk verzoek over bijna de gehele linie gehoor gegeven is. Tenslotte zeide Gottsleben, dat de Duits-Nationale Partij zich niet zoals andere Duitse partijen in beginsel tegen samenwerking met de Sovjet-Unie zal uitspreken. „Indien dit tot ons voordeel zou zijn, moeten wij onder bepaalde omstandigheden met de Sovjet-Unie samenwerken."

OP ZOEK NAAR URANIUM

Brunswijk. — De West-Duitse grensautoriteiten zeggen dat Russische ingenieurs bij Wernigerode en Dreiannenhohne in het Harzgebergte met baringen zijn begonnen om na te gaan, of daar uranium lagen aanwezig zijn. Een door de Russen gecontroleerde onderneming zou haar gewestelijke directie in het stadhuis van Wernigerode gevestigd hebben.

De Sovjet-autoriteiten zouden het gemeentebestuur van Wernigerode verzocht hebben woningen gereed te maken voor 1800 Mijnwerkers.

Volgens genoemde Duitse grensautoriteiten zouden Russusche deskundigen van oordeel zijn, dat de uraniumlagen zich uitstrekken van Wernigerode en Ilsenburg tot Goslar in de Britse zone.

FRANSE BEGROTINGS-ONTWERP HAALDE HET

Parijs. — De Franse regering heeft Maandag bij de stemming over het begrotingsontwerp in zijn geheel met 305 tegen 284 stemmen een overwinning behaald. Aan deze stemming was de vertrouwenskwestie verbonden. Tevoren had de regering bij twee andere stemmingen over de vertrouwenskwestie eveneens een meerderheid gekregen. Deze stemmingen betroffen de invoering van een belasting, die hoofdzakelijk geheven zal worden van ondenemingen, het wegvervoer en op werken uitgevoerd voor openbare instellingen, en voorts de eis der regering, dat de begroting in evenwicht moet zijn. Tijdens het begrotingsdebat in de Nationale Vergadering, dat 42 dagen geduurd heeft, kreeg de regering-Bidault zes moties van vertrouwen met een meerderheid van 4 tot 21 stemmen. De begroting komt in evenwicht op 2.225 milliard francs na.

Zij gaat thans naar de Raad van de Republiek (de Senaat). Indien zij door de Raad wordt goedgekeurd, wordt zij in tweede lezing door de Nationale Vergadering behandeld. De definitieve goedkeuring door de volksvertegenwoordiging wordt eind Januari verwacht.

DE AMERIKAANSE HULP

Washington. — Volgens het bureau voor de statistiek van het Amerikaanse ministerie van handel beloopt de Amerikaanse hulp aan het buitenland sedert Juni 1945 een totaal van 24.802 millioen dollar. Daarbij is niet inbegrepen het bedrag van 3.385 millioen dollar, dat de bijdrage van de Verenigde Staten vormt als storting op de deelneming in het kapitaal van de Internationale Bank voor Herstel en Wederopbouw en het Internationale Monetaire Fonds.

ZUIDAFRIKAANSE STUDENTEN IN ENGELAND:

's-Gravenhage. — Woensdag zijn hier uit Engeland 61 Zuid-Afrikaanse studenten aangekomen, die op een rondreis zijn om zich een denkbeeld te vormen van de sociale toestanden en de culturele en historische achtergrond van de volken van verschillende Europese landen. De Studenten zijn leden van de 12.000 leden tellende Afrikaanse Studentenbond, die ongeveer 2½ jaar geleden werd opgericht Onder hen bevinden zich mej D. Swart, dochter van de Zuid-Afrikaanse minister van justitie, en mej. Marita Naude, dochter van de voorzitter van het Zuid-Afrikaanse parlement.

ALGEMENE VERKIEZINGEN IN JOEGOSLAVIE

Belgrado. — Eind Maart zullen in Joegoslavië algemene verkiezingen worden gehouden. De nieuwe volksvergadering komt in April bijeen. De huidige zal op 20 Januari over haar ontbinding stemmen. Haar mandaat eindigt 30 Januari, de vierde verjaardag van de afkondiging van de grondwet 1946.

VORMING VAN BEVRIJDINGSLEGERS

Praag. — Naar thans uit een publicatie in het blad van de Komingform zou blijken, heeft Lioe Sjao Tsji, de voorzitter van het Chinees vakverbond en vicevoorzitter van het Wereldverbond van vakverenigingen, in een rede op het onlangs in Peking gehouden congres opgeroepen tot vorming van „bevrijdingslegers" om gewapenderhand te strijden in de „koloniale gebieden van geheel Azië en Australasië."

Hij zeide verder, dat bolwerken moesten worden ingericht, van waaruit deze legers zouden kunnen opereren en dat „de strijd van de massa in het onder de macht van de vijand staande gebied gecoördineerd moet worden met gewapende strijd."

NEHROE TOT HET INDISH ZWEDEN HOUDT LUCHTMANOEUVRES.

Stockholm — Zweden, welks luchtmacht de sterkste van het vasteland van Europa geacht wordt, houdt deze week luchtmanoeuvres op grote schaal om de nieuwste gevechtsvliegtuigen te testen.

DE RUSSISCHE NOTA AAN FINLAND.

Helsinki. — De Finse autoriteiten hebben Maandagavond de tekst gepubliceerd van de Russische nota, welke Zondag aan de Finse gezant te Moskou is overhandigd.

Inmiddels is de regering een onderzoek begonnen naar de beschuldiging, dat zich in Finland ten minste 300 oorlogsmisdadigers van Russische nationaliteit bevinden. Twee Finse communistische leiders, Kuusinen, de voorzitter van de communistische partij, en Ville Pessi, de secretaris, hebben Moskou verlaten twee dagen vóór de overhandiging van de nota.

Kuusinen verklaarde, dat het overhandigen van de nota „een nieuw teken is, dat de Fins-Russische betrekkingen zich op schrikbarende wijze verslechterd hebben".

WETENSCHAPPELIJK CONGRES.

Poona. — Pandit Nehroe, de premier van India, heeft gisteren op de jaarvergaderingen van het Indische Wetenschappelijke Congres in aanwezigheid van talrijke buitenlandse geleerden, onder wie het echtpaar Joliot-Curie, verklaard, dat zijn land zulke belangrijke problemen had op te lossen, dat het geen tijd had zich met machtspolitiek bezig te houden. De eerste minister verzocht de geleerden en technologen van de gehele wereld zijn land te hulp te komen bij het opvoeren van zijn levensstandaard. ‚Ik vraag u geen vage raadgevingen, maar practische hulp voor het oplossen van de vitale problemen van mijn land: sociale en economische problemen".

HET VEILIGST VERVOER

Washington — Het bestuur van Burgerluchtvaart in de Verenigde Staten meldt, dat in 1949 16.500.000 reizigers door Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen zijn vervoerd.

Hoewel zich vier luchtvaartrampen hebben voorgedaan, heeft het afgelopen jaar toch het veiligheidsrecord, want de verhouding is één slachtoffer op meer dan 150 millioen km vliegen.

STAKING BIJ DE ARGENTIJNSE LUCHTVAART

Buenos Aires. — Het is mogelijk, dat voor Buenos Aires bestemde vliegtuigen op lange trajecten vandaag naar Montevideo worden gedirigeerd, en ook naar Santiago de Chile, daar de grondstaf van de Argentijnse luchtvaartmaatschappij een staking zouden beginnen in opeenvolgende stadia. De unie van grond- en kantoor-personeel heeft gisteren aangekondigd, dat zij een staking zou beginnen, die zou aanvangen met het stilleggen van het werk gedurende twee uren op Dinsdag en die elke opeenvolgende dag met een uur zou worden uitgebreid als ondersteuning van een eis van loonsverhoging. De Pan-American, Pan-Brazil en Panagra luchtvaartmaatschappijen hebben hun diensten op de Argentijnse hoofstad reeds gestaakt. De Argentijnse luchtvaart-maatschappij, die nu eigendom is van het ministerie van vervoer, zal van de staking geen nadeel ondervinden, daar deze maatschappij in October j.l. aan haar employé's salarisverhogingen heeft toegestaan.

DE RIJKE ERFOOM

Rome. — Een kellner uit Rome had samen met zijn twee zusters van een oud-oom een bedrag van 43 milliard lire alsmede een zilvermijn in Argentinië geërfd; de oud-oom was veertig jaar geleden naar Argentinïë geëmigreerd. Volgens het blad „Momento" is dit fortuin sedert negen jaar op een bank te Buenos Aires geblokkeerd in afwachting van het opdagen van erfgenamen.

FOTOLIEFHEBBERS

New York. — De Gevaert Co. of America heeft een nieuwe methode bekend gemaakt voor het maken van één-kleurige afdrukken van gekleurde negatieven. Daarbij wordt een nieuw soort papier gebruikt, dat voor afdrukken en vergrotingen kan worden gebruikt.

het nieuws van vandaag

Soms doemt in onze herinnering de sinistere figuur van de heer Goebbels op, de vakpropagandist bij uitstek, de man die van krom recht wist te praten, de grote toepasser van Hitler's bekende en populair geworden stelling: „Een grote leugen, behoorlijk druk uitgebazuind, wordt tenslotte geaccepteerd als een halve waarheid of meer." Of wij denken aan de dief in de nacht, die juist met zijn buit dreigt te verdwijnen, maar dan luid brullend de aandacht op een ander tracht te vestigen onder het geschreeuw van: „Houdt de dief."

En deze gedachten associaties kwamen in ons op naar aanleiding van de volgende fraaie frase in de Democraat:

„Het doet ons genoegen dat ook de Katholieke partij op Curaçao hetzelfde standpunt heeft ingenomen. Ook deze partij heeft telegrammen gezonden...."

Maar het brutaalste was wel: „Wij hebben de vorige maal geschreven, dat de DP onder geen voorwaarde een volksvertegenwoordiging zou kunnen accepteren, die niet evenredig is samengesteld."

Wij vragen deze drieste impertinente volksmisleiders onder welke voorwaarde de DP dan de „acht-acht" heeft geaccepteerd.

Wij noemen deze uitlating de grofste belediging van het Curaçaose gezonde verstand, die wij in maanden uit de DP-uitlaatklep zagen walmen, omdat deze zinsnede werd geschreven door iemand, die tot richtsnoer neemt de vermeende domheid van het Curaçaose volk, ons volk is echter wel goedwillend, het slikt veel, soms teveel, maar hier zal een onverbiddelijk *„Bo ta ganja"* opklinken, harder en luider, na iedere vergadering en na iedere discussie, tot de heren afdruipen en stil zullen worden, omdat het in hun oren schettert: *„Bo ta ganja."*

* * *

Wij hebben kennis genomen van een bekendmaking van de P.G. met betrekking tot de motorrijtuig- rijwiel- en motorbootbelastingverordening en hebben niet zonder enige schrik geconstateerd dat er op Curaçao door de P.G. voor C-auto's nummerreeksen zijn aangevraagd van 1 — 6500 voor de C-auto's, voor motorrijtuigen op twee wielen 1 — 350 en voor rijwielen 1 — 5000. Dan zijn er nog H- en D-wagens, zodat er ongeveer reeds nu 7000 auto's rondrijden; een groot aantal.

De veiligheid op de weg zal dus danig op de proef worden gesteld, de wegen zijn overbelast en steunen onder een maximum hoeveelheid auto's.

Er moet gestreefd worden naar meer en meer beveiliging. Op de allereerste plaats voor de voetgangers, die trottoirs tot hun beschikking moeten hebben, die geheel en al voor hen bestemd zullen blijven, zal de veiligheid zeker ten goede komen. Voorts moeten de fietsers hun eigen veiligheid verhogen door rode achterlichten en een wit achterspatbord aan te brengen.

En tenslotte moet de gemeenschapszin een ieder doordesemen door de maximum snelheid niet te overschrijden en vooral bij snelverkeer geen alcohol te gebruiken. Immers, ook uw medeburger heeft recht van lopen, fietsen of rijden.

Het rapport van de Finaniële Commissie

I

In druk is verschenen het rapport van de commissie die de financiële consequenties van de zelfstandigmaking der eilanden aan een nauwgezette beschouwing moest onderwerpen. Het beslaat 35 pagina's en is in 12 paragrafen verdeeld. Na de algemene beschouwingen volgen de begrenzing van de belastingheffing en de verdeling van inkomsten en uitgaven tussen het land en de eilanden; de bijdragen aan het Algemeen Bestuur; de pensioenfondsen de geldleningen; de domeinen; de onroerende en de roerende goederen, terwijl par. 12 het opschrift draagt „Algemene Onderwerpen".

In dit artikel wordt een résumé van de inhoud van het rapport gegeven vergezeld van de beschouwingen waartoe het aanleiding geeft.

Uitgangspunt der Commissie

Paragraaf 3 somt de uitgaven op die op de landsbegroting moeten komen. Vooreerst die welke uit de interim-regeling voortvloeien, als e.v. kosten van de krijgsmacht, de buitenlandse betrekkingen en de samenwerking met Nederland en Suriname; bezoldiging, schadeloosstelling, pensioenen, bijdragen enz. ten behoeve van leden van de Regeringsraad en van de Staten de vertegenwoordiger in Nederland, landsdienaren, het controleorgaan en kerkgenootschappen. En dan gaat de Commissie als volgt verder: „Daarnaast zullen er nog vele kosten zijn wegens onderwerpen waarvan de regeling aan de landsregering wordt voorbehouden. De Commissie denkt hierbij aan: sociale verzekeringen, algemene voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg, openbare werken, onderwijs en cultuur, muntwezen, instellingen van openbaar nut, politie- en gevangeniswezen en andere gemeenschappelijke belangen; voorts uitgaven wegens pensioenen, bijdragen noodlijdende eilanden enz. Terzake moge de Commissie verwijzen naar art. 49 van het ontwerp-eilandsregeling en naar het rapport van de zgn. commissie van Poelje".

Deze kosten die de commissie onder het begrip „kosten van het algemeen bestuur" samenvat, bedroegen blijkens de door de commissie globaal opgezette berekeningen voor het jaar 1949 voor de gewone en de kapitaaldienst ongeveer Fl. 11.630.000 (elf millioen zes honderd en dertig duizend). Dit bedrag, zegt de commissie, dient beschouwd te worden als te zijn gegeven om de gedachte te bepalen, daar het niet bekend is op welke wijze de uitsplitsing van diensten en administraties zal plaats hebben. De commissie spreekt als haar oordeel uit, dat in principe aan de eilanden toekomen alle opbrengsten van belastingen, retributien enz.; deze laatste uiteraard voorzover de dienstveriening niet door het land geschiedt. Vier kohierbelastingen, nl. de inkomsten-, grond-, gebruiks- en winstbelasting leveren op Aruba, Bonaire en Curaçao in hoofdsom fl. 10.800.000 (tien millioen acht honderd duizend) op. De landsverordening zal, zegt de commissie, hoewel eigen inkomsten kennende (van landsdiensten) *nimmer sluitend te maken zijn zonder bijdragen* in de kosten van het algemeen bestuur van de zelfstandige eilanden Aruba en Curaçao".

De hoofdsom van de vier genoemde kohier belastingen zal ongeveer voldoende zijn om de bijdragen van de eilanden Aruba en Curaçao mogelijk te maken. Ter verzekering van de voorziening van kasmiddelen der centrale overheid worden deze belastingen opgelegd door een landsinstantie en geïnd door een landsontvanger ressorterende onder de landsadministratie van financiën en derhalve onafhankelijk van het eilandsbestuur. Zodoende wordt voorkomen, dat de zelfstandige eilanden in gebreke blijven met het storten van de bijdragen. Rechtstreeks boven de landsontvanger staat de lands inspectie der belastingen. Na aftrek van de bijdragen die van jaar tot jaar verschillend kunnen zijn, wordt het ev. saldo aan de eilanden uitgekeerd, zullende in het tegenovergestelde geval een ev. tekort door hen moeten worden aangezuiverd.

De noodlijdende eilanden moeten *„evenals voorheen geschiedde"* hun wenselijkheidsbegroting voor de gewone en kapitaalsuitgaven indienen. Hun tekorten en uitgaven zullen niet door de landsbegroting lopen, maar alleen het nadelig saldo zal er in voorkomen. Via de landsbegroting dragen de zelfstandige eilanden derhalve het tekort van de noodlijdende. De mogelijkheid van ontplooiïng van de noodlijdende eilanden, zegt de commissie *„mag niet worden tegengehouden door de ev. kapitaalnood van de niet-noodlijdende eilanden"*. Teneinde te voorkomen dat de landsregering zich plotseling voor dringende behoeften geplaatst zou zien of dat er ten behoeve van de noodlijdende eilanden een aanvullende zijdrage van Aruba en Curaçao in de loop van het jaar nodig zou zijn, moet er een bestemmingsreserve worden gevormd, waarover slechts met toestemming van de Staten mag worden beschikt, ev. onder bepaalde voorwaarden.

De zelfstandigheid van Aruba en Curaçao in gevaar

De selfsupporting eilanden brengen de bijdrage op hun begroting; over de rest mogen zij voor zichzelf beschikken. Sluit

de begroting niet, dan moet het selfsupporting eiland óf zijn uitgaven besnoeien, óf een lening sluiten, óf verklaren dat het de bijdrage niet of slechts gedeeltelijk kan voldoen. In het laatste geval wordt het tot dusverre zelfstandige eiland als noodlijdend beschouwd, met als practische consequentie *het verlies der zelfstandigheid.*

Volgens de Interim-regeling moet de landsbegroting en volgens de niet gepubliceerde schets eilanden-regeling moet eveneens de eilandsbegroting uiterlijk de eerste September worden ingediend. „Uitgaande van de veronderstelling (zegt de Commissie), dat de behandeling van de landsbegroting (de landsbegroting) *drie maanden* zal duren, is eerst aan de eilands besturen omstreeks 1 December bekend, welk bedrag zij aan de landsbegroting hebben bij te dragen". Verhoging van de bijdrage van Aruba en Curaçao door de Staten zal voor de eilandsbesturen zeer grote moeilijkheden opleveren. Daarom stelt de commissie voor, dat de landsbegroting de eerste Mei en de eilandsbegroting uiterlijk de eerste September wordt ingediend, aannemende dat de hoegrootheid der bijdrage op laatstbedoelde datum vastgesteld en bekend is.

De Commissie heeft geen bezwaar de eiland onbeperkte vrijheid te geven nieuwe belastingen in te voeren, alsook opcenten op de bestaande belastingen, zomede retributiën voor door de eilanden te verlenen diensten te heffen. Voor wat de vermelde kohierbelastingen betreft, zullen de verschillende eilanden echter verplicht zijn vóór de aanvang van een belastingjaar vast te stellen het voor het desbetreffende jaar door hen op die vier belastingen te heffen opcenten, welke na inning door de landsontvanger regelmatig aan de eilanden worden afgedragen. Als orgaan van het zelfstandige eiland zal fungeren een eilandsontvanger, belast met de invordering van de vier vorenbedoelde kohierbelastingen en van de hierop door het eiland opgelegde opcenten.

Diensten door het land voor de eilandsbesturen, alsook diensten door deze besturen ten behoeve van het land verricht, zullen over en weer worden betaald.

Het vaststellen van de verhouding der bijdragen der eilanden wegens de kosten van het algemeen bestuur heeft bij de commissie een punt van uitvoerige discussie uitgemaakt. Als factoren werden behandeld de bevolkingscijfers, de inkomsten, het volksinkomen (het insulaire inkomen) en de uitgaven. De commissie stelde zich in verbinding met een statisticus, die een rapport uitbracht, dat in het rapport van de commissie is opgenomen. De rekenkundige en meetkundige formules en wetenschappelijke berekeningen beslaan ongeveer vier en een halve bladzijden van het rapport der commissie. De factor „uitgaven" werd niet in de formules opgenomen; verdeling der bijdragen op grond van het insulaire inkomen zou weinig verschillen van die welke een der andere formules oplevert. De gekozen formules zou in een wettelijke regeling vastgesteld moeten worden.

In het eerste jaar der zelfstandigheid krijgen de zelfstandige eilanden volgens het systeem der commissie, wat voor de te doene uitgaven op de landsbegroting uitgetrokken staat, terwijl als er meer nodig is, dit suppletoir bij de Staten moet worden aangevraagd. Voor het tweede en derde jaar der zelfstandigheid worden de bijdragen door het eiland aan het land te doen berekend aan de hand van de inkomsten ten behoeve van het zelfstandige eiland ontvangen in het tweede aan het betrokken jaar voorafgaande boekjaar en het aantal inwoners op 31 December van het desbetreffende boekjaar. Pas in het vierde jaar der zelfstandigheid zal rekening gehouden worden met de uitkomsten van een geheel eigen begrotings rekening der zelfstandige eilanden, te weten met die over het tweede jaar der zelfstandigheid. *„Uiteraard* (zo besluit de commissie de zwaarwichtige paragraaf 6) zullen de regelingen als hierboven voor het 1e, 2e en 3e jaar der zelfstandigheid, *telkenjare bij landsverordening* moeten worden vastgesteld".

(Wordt vervolgd).

Het smaldeel Antillen op weg naar de West

Rotterdam. — Om half twee zijn de eerste autoriteiten aan boord van het vliegkampschip Karel Doorman gegaan. Hieronder waren de ambassadeur van Canada, de gezanten van Argentinië, Brazilië, Mexico en Venezuela, alsmede dr. R.H. Pos en de heer M. Gorsira, onderscheidelijk vertegenwoordiger van Suriname en de Ned. Antillen.

Vervolgens gingen aan boord de ministers Drees, van den Brink, van Maarseveen en Goetzen, de staatssecretaris van marine en de directeur van het kabinet van de Koningin. De marinierskapel stond opgesteld. Na een half uur arriveerden de bevelhebber der zee-strijdkrachten vice-admiraal jhr. E.J. van Holthe, de chef van het Militaire Huis van de Koningin, vice admiraal N.A. Rost van Tonningen en de burgemeester van Rotterdam, mr. Oud. Het Wilhelmus kondigde de komst aan van Hare Majesteit de Koningin, Prins Bernhard, gekleed in admiraalsuniform en de oudste 3 prinsesjes. Na de ontvangst werd de erewacht geïnspecteerd.

Met de „Stad Rotterdam" gingen de hoge gasten naar de Karel Doorman waar na de ontvangst de commandant en officieren van het schip aan de Koningin en de Prins werden voorgesteld.

Bij de terugkeer met de „Stad Rotterdam" joelde de bemanning van het vliegdekschip en werden 35 saluutschoten gelost. In het clubhuis van de roei-en-zeilvereniging De Maas werd de hoge gasten thee aangeboden. Om 4 uur passeerde ze zeegaande onderzeebootjagers Johan Maurits en de Koningin en de prinsesjes gingen opnieuw aan boord van de „Stad Rotterdam," die uitvoer in de richting van de Karel Doorman. Tot de Veerhaven voer de Stad Rotterdam naast de Karel Doorman om de vertrekkende nogmaals vaarwel toe te roepen. De sirenes loeiden ten afscheid. Tenslotte zijn de hoge gasten per auto naar Soestdijk teruggekeerd.

—:—

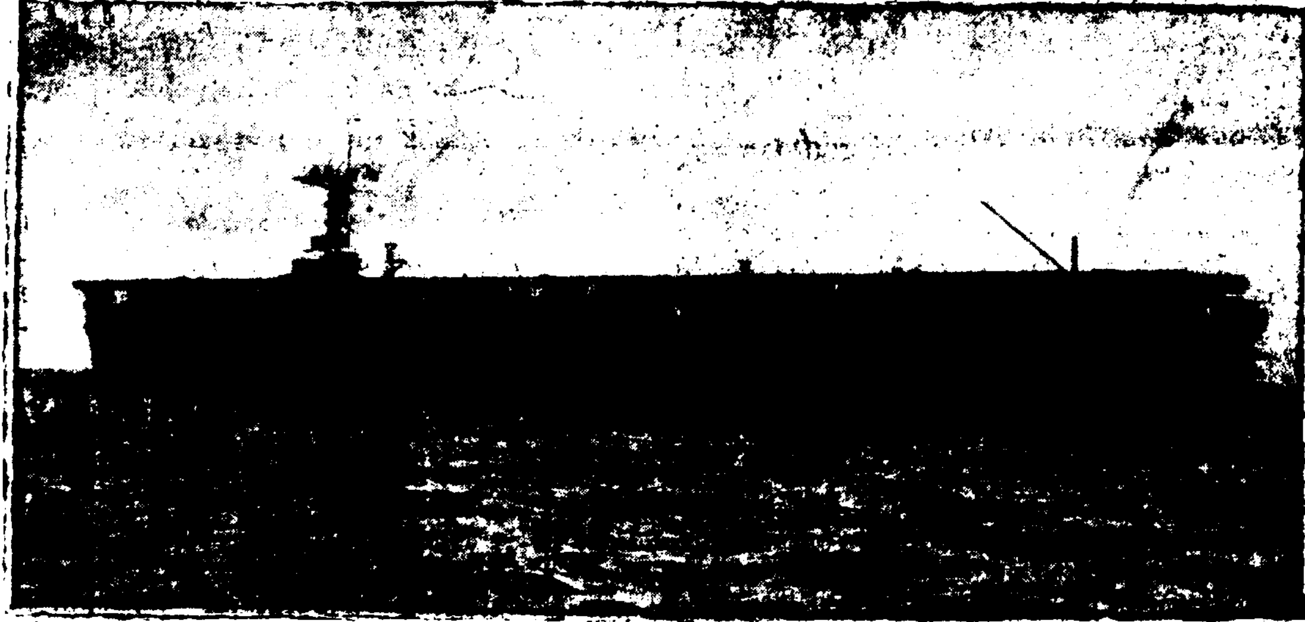
's-Gravenhage. — De „Nieuwe Rotterdamse Courant" geeft enige bijzonderheden over het smaldeel Antillen: De bemanning van het vliegkampschip „Karel Doorman", de kruiser „Jacob van Heemskerck" en het fregat „Johan Maurits van Nassau" telt resp. 1100 (waaronder 200 man voor de vliegdienst), 420 en 120 koppen. Behalve 24 jacht verkenners van het type Firefly mark IV en een amphibie-toestel (Sea otter), dat o.a. bestemd is voor reddingswerk op zee, bevinden zich aan boord van de „Karel Doorman": 3 drietonners (vrachtwagens, ingericht voor het vervoer van personeel), een radiowagen van de verbindingsdienst, een crash tender, twee jeeps, een Lincoln voor de staf, een ambulancewagen en een rijdende kraan, welke alle gebruikt zullen worden bij de inrichting van een vliegbasis, zijnde dit een der vele oefeningen, die men zal houden; de oefeningen, tijdens welke in ander verband o.a. een klas artilleristen zal worden afgeoefend en een klas R.A.P. — radio-afstandpeilers (radar-specialisten) — de nodige practische ervaring zal opdoen.

Uit het vorengaande blijkt wel, dat de reis naar de West, die allerminst is bedoeld als een plezierreis, moet worden gezien als een serieuze oefenreis, welke de Koninklijke Marine, die na het beëindigen van de oorlog vrijwel was verstoken van hulpmiddelen, kan beschouwen als een kroon op haar werk, dat de laatste jaren, ondanks vele moeilijkheden, veel voortgang heeft gevonden en met grote vooruitstrevendheden is uitgevoerd. Een reis, waarop in het bijzonder de hoge aanwezigheid van Prins Bernhard een bijzonder stempel drukt en waarop het vlagvertoon mede een voorname plaats zal innemen.

Belangrijk is het ook, dat dit de eerste grote oefenreis na de oorlog zal zijn, waarbij een smaldeel van de Koninklijke Marine geheel op zichzelf zal oefenen; de marine-manoeuvres in Juni 1949 werden gehouden in samenwerking met de vloten der West-Europese mogendheden.

Men vraagt zich wellicht af, waarom deze oefeningen zo ver weg in de West zullen worden gehouden. Dit houdt in de eerste plaats verband met klimatologische factoren, die nabij de Antillen zeer gunstig zijn, in tegenstelling b.v. met de Noordzee, waarop vooral in het barre jaargetijde mist, storm en ruwe zee drie — in het bijzonder voor marine-vliegmanoeuvres — uitzonderlijk belemmerende factoren vormen.

Aangezien bovendien vliegkampschepen en vliegdekschepen zich bij het opstijgen en dalen der vliegtuigen tegen de wind in moeten bewegen — zulks teneinde de relatieve aanvangs- resp. landingssnelheid in verband met de beperkte uitloop zo gering mogelijk te doen zijn — loopt veelal de gedwongen vaarrichting niet parallel met de geveegde stroken, waarbuiten nog immer enig mijnengevaar bestaat. „Tot zover de „Nieuwe Rotterdamse Courant."

Hr. Ms. „Karel Doorman".

CURAÇAO

PAUL STORM NAAR CURACAO.

In het kader van de culturele uitwisseling zal Paul Storm een tournee in de West gaan maken. Hij zal er voordrachten gaan houden:

„DE SURINAMER" EN DE 8—8

Wij lezen in het in Suriname verschijnend blad „De Surinamer" een artikel, waarin de correspondent o.m. over de 8—8 zegt, dat de KVP vergadering in het Rifstadion een waarlijk Curaçaose demonstratie was en dat in deze materie de KVP alleen een zuiver geluid kan laten horen, want, zo lezen wij: de KVP heeft altijd gestreefd naar evenredigheidsvertegenwoordiging.

Zij was, met de COP, een van de slachtoffers van de onevenredige vertegenwoordiging tijdens de laatst gehouden verkiezingen. Over de afscheiding zegt het blad:

Men kan eenvoudig niet inzien, dat scheiding grotere onkosten met zich meevoert, dat overal waar men de blik wendt, landen zich verenigden zich gaan centraliseren tot een eenheid.

Een eenheid, die noodzakelijk is gebleken om efficienter te kunnen arbeiden. Wij leven in de tijd van de Benelux, Fritalux en andere luxen meer.

En het is helemaal niet uit luxe, dat al deze luxen ontstaan. Het is ijzerharde noodzaak. Alleen in de Ned. Antillen veroorlooft men zich de luxen om (van wege de luxe — Red.) aparte staten te stichten. Al dan niet in Rijksverband of in Unie.

HOE WARM HET WAS.

De max. tem. van gisteren was 28.9° C. (84° F) terwijl de min. temp. 22.9° C. (73.2°F) bedroeg.

DE REGENVAL.

Volgens de regenmeter van het St. Thomascollege was de totale neerslag van gisteren 3.5 m.m.

SCHEEPVAARTBERICHTEN 2 JANUARI

Bio-Bio: naar Antwerpen
Explorer van Trinidad
Willemstad: van Bonaire
Sakonio: Van Cristobal naar Londen.
Mormacrey van Saint Croise.
St. Eustatius: naar Maracaibo.

ZOU HET TOCH WAAR ZIJN?

Onder de kop „Nederlands West-Indie gaat zich op het toerisme toeleggen" lazen wij over de plannen om tot een hotel te komen, in de „Handels & Transport Crt", die in Nederland verschijnt, het volgende:,

„Thans is het zover, dat dit nieuwe hotel, over enkele maanden kan worden geopend. Zou het waar zijn?

LANGS CURACAO'S KRONKELPADEN.

Hier komen nog enkele naweëen van de Nieuwjaar stemming in onze kolommen tot uitdrukking.

Van wege enkele steekpartijen die plaats hebben gehad in colon en in Marchena werden 2 personen opgesloten, die onder invloed van drank verkeerden.

De slachtoffers konden na gehecht te zijn respectievelijk in het sanatorium en in het Hospitaal, naar huis terug keren.

UIT HET DAGBOEK DER VERKEERSPOLITIE

— Drie lichte aanrijdingen vonden er gisteren plaats met een totaal schade van fl. 45

— Op de Witteweg ter hoogte van het Sanatorium reed een pick-up tegen een autobus aan die juist bij een H.bord stopte. De schade bedroeg fl. 200

— In de Penstraat kwam een autobus met een personen-wagen in aanrijding.
De schade bedroeg fl. 200.

— Tenslotte slipte op de weg naar Hato een pick-up, die voor een tegenligger had moeten uitwijken en sloeg op de kop.
De totale schade bedroeg fl. 450.

KNSM KRIJGT RADAR

Naar wij vernemen is de KNSM thans bezig schepen met radar-installaties uit te rusten. De Cottica en de Stuyvesant hebben reeds een dergelijke installatie aan boord, terwijl de Breda toen het van de Amerikanen werd overgenomen, reeds radar had.

Nu zullen met radar worden toegerust de schepen Boskoop, Bennekom, Oranjestad en Willemstad, evenals de Baarn.

RECTIFICATIE

In het bijgeplaatst kader stukje bij de nieuwjaarsrede van Z. Exc. Gouverneur Reters is een storende fout geslopen, waarbij de slotzin is weggevallen. Wij laten deze zin hier in zijn geheel volgen: n.l.

Wij zijn er van overtuigd, dat Z.Exc. het hart zal hebben getroffen van de velen onder ons volk, voor wie het papiamento de enige taal is, waarin zij hun diepere gevoelens kunnen uitdrukken en vertolken en die door het medium van de taal meer dan door welk ander middel ook tot juister zelfbesef zullen groeien.

VOOR BONAIRE.

Rotterdam: — Dezer dagen is te Rotterdam een kraanwagen gearriveerd van 12½ m, die 9 ton weegt en een capaciteit heeft van 2500 kg. Zij wordt aan boord van de „Karel Doorman" naar West Indië vervoerd, waar zij bestemd is voor het vliegveld, dat de marine in West Indië in gebruik gaat nemen.

FILMAVOND.

Op Woensdag 4 Januari zal een voorstelling van documentaire en culturele films worden gehouden in het Cultuurcentrum en wel op 20.00 uur. Het programma vermeldt:

De reis van het zwarte goud, een Nederlandse Spoorwegenfilm over het vervoer der steenkool van mijn naar huiskamer.

Six bits of Holland in the Caribbean, een kleurenfilm, waarin een uiteraard vluchtig bezoek aan elk onzer zes Antillen wordt gebracht.

Lucia di Lammermoor, een verkorte uitvoering van deze weliswaar tragische maar ook prachtige opera, met de beroemde muziek van Donizetti. Gespeeld door het Scala te Milaan, met medewerking van het Operahuis van Rome.

Na de pauze wordt vertoond:

Louis — Walcott, een spannende bokswedstrijd.

A Christmas dream, de kerstdroom van een lief klein meisje.
Riot on ice, de nieuwste klucht van de twee bekende filmkomieken Abbott en Costello.

Tot slot dan „Curaçao, the island you will always remember", een kleurenfilm van ons geliefd eiland Curaçao, met menig bekend plekje. Vervaardigd door de cineast H. N. Weener.

K.L.M. REORGANISATIE

De K.L.M. deelt ons mede, dat zij, ter verlaging van haar exploitatielasten van haar West Indisch Bedrijf in enige onderdelen van haar bedrijf een reorganisatie zal doorvoeren, welke tot haar leedwezen moet leiden tot enige inkrimping van haar personeelsbestand. Tevens moest per 1 Januari jl. overgegaan worden tot een vermindering der duurtetoeslagen voor het gehele personeel, werkzaam in het W.I.B. en zal op de salarissen van het naar hier uitgezonden personeel een verlaging van 2 a 3% worden toegepast.

Door middel van bovenstaande maatregelen, gepaard gaande met een verhoogde bedrijfsefficiency, hoopt de Directie der K.L.M. in 1950 te komen tot een noodzakelijk, betere verhouding tussen inkomsten en uitgaven.

DE BOSKOOP.

Morgenmiddag vertrekt om 5 uur de „Boskoop" naar Nederland. Om half 4 zullen de passagiers zich moeten inschepen.

Met de „Boskoop" schepen zich ook in Frits van Roon met vrouw en twee kinderen om te genieten van verlof.

De heer van Roon was verbonden aan de redactie van „Beursen Nieuwsberichten" en genoot grote achting in sportkringen.

Wij wensen onze collega een prettig verlof in het vaderland toe.

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

CON SORDINO (OPGEDRAGEN AAN C.J.H. ENGELS) VAN CHARLES CORSEN

„Kom eens voor de dag met zuiver impressionisme",

Deze zin is afkomstig van een nederige Gebieder, die blijkbaar géén Sordino gebruikt.... Hij wil immers niets minder dan aan Chal Corsen zeggen: Kijk, kerel, niet zo maar zo!

Hij kon evengoed gebieden: „Charles Corsen, kom eens voor de dag met blauwe wangen, witte handen en paarse benen", wellicht had hij dán meer succes.

Toen ik Charles Corsen dit laatste „gebod" voorstelde, zeihij lachend (op zijn eigen „gewilde bizarre wijze"..) „Hij krijst me in slaap".. maar ik weet dat hij dit bedoelt: De bescheidenheid heeft óók grenzen! En ja, dat ben ik met hem eens.—

Camila M. Corsen.

SORDINO — EFFECTEN.

Groeit er geen gras meer op mijn schedel? of is mijn bloedig vlees te rauw voor deze kaalgenekte gieren?

Waarom deze verzuchtingen beter thuis zouden kunnen horen in de mond van een politicus in verband met de acht-acht kwestie dan in een gedichtenbundel is mij niet erg duidelijk. Helemaal onduidelijk is mij echter het feit, dat men nu pas komt kijken met zo'n kritiek tegen deze con Sordino-bundel van Ch. Corsen, verschenen al ongeveer vier maanden geleden.

Veel eerder zou men verwacht hebben een recensie te lezen over zijn nog niet gepubliceerde gedichten die kortgeleden, ja op 1 Januari nog, door de Heer Stokla met zoveel succes via de Curom voorgedragen werden.

Maar misschien is dit laat verschenen Sordino-kritiek ook een soort politiek. Politiek is immers zo'n wijd begrip.

De criticus raadt Corsen o.a. aan om van de Stoep recht de maanacht in te lopen. Ik veronderstel echter dat het voor onze jonge Curaçaose dichter niet zo erg moeilijk is om rustig van de maanacht in „De Stoep" te stappen waar hij zich best thuis voelt en trouwens veel veiliger is. In de Curaçaose maanacht staan, kan gevaarlijk zijn. Men zou kou kunnen vatten of maanziek worden wat volgens mijn BESCHEIDEN mening heel slechte gevolgen kunnen hebben.

A.Z.

Naschrift van de Redactie:

Het schrijven van critieken is bijna nog gevaarlijker dan het schrijven van gedichten. Een gedicht kan men mooi vinden of niet mooi vinden; maar met een critiek kan men het eens zijn of niet eens zijn! Wij willen hier geen verhandeling neerschrijven over de kunst van het schrijven van critieken; nog minder willen wij iets beweren betreffende het schrijven van gedichten.

Vooral willen wij echter niet beweren, dat men zijn stem niet zou mogen verheffen tegen een „onjuist" veronderstelde critiek. De lezers van ons blad zijn althans nu in staat, ook de andere kant van de zaak eens te bezien.

Wat de vraag van inzender A. Z. betreft, waarom wij eerst thans verschenen zijn met een critiek op bedoelde bundel, kunnen wij antwoorden, dat de bundel eerst onlangs bij ons ter beoordeling werd aangeboden en dat er enige weken voor nodig waren, om de gedichten door de recensent te beoordelen.

Tom Poes en de zeebodem schat

— Het doet me plezier, dat u er iets voor voelt n samen die schat te gaan opgraven! ze Tom oes. — Laten we dan maar gauw opschieten, ocus Pas. En zorg maar gauw, dat ik me weer n bewegen! Want hoe langer ik hier zo ongeakkelijk zit, hoe vervelender ik u ga vinden en raks voel ik er niets meer voor om met u samen werken. — Hèhèhè! kakelde Hocus Pas, — en ogenblikje, vriendje. Oom Hocus meent 't oed met je! Wacht maar eventjes, hier heb ik n buisje, dat je weer helemaal gewoon zal maken! Eventjes ruiken en je bent weer vrij! Och, och wat spijt het me, dat ik zo onaardig tegen je was! Maar ik dacht werkelijk, dat je weer iets lelijks tegen den armen, ouden oom Hocus van plan was! Zo ...... even ruiken .... en nog even .... ziezo, nu ben je weer helemaal in orde! Tom Poes snoof eens en voelde werkelijk, dat hij zijn armen en benen weer kon bewegen.

— Doe maar niet zo vriendelijk, oude tovenaar! dacht hij. — Ik ken je streken wel. Maar dit keer zal ik je leren!

uyvesant met het houten been

Hij was „Koppige Piet" doch meende het eerlijk met zijn onderdanen

ie man met dat houten been, vroeger eens Gouverneur Curaçao is geweest. Misen is het de moeite waard deze merkwaardige man nog iets meer te weten, dan n dit. Laten wij maar gen beginnen bij het begin.

eter Stuyvesant werd gebote Scherpenzeel omstreeks 0. Zijn geboorteplaats is een elijk onbetekenend dorpje in Friese gemeente Weststelwerf. Zeker weten wij het , maar we mogen redelijkere vermoeden, dat zijn vader, Dominee was in Scherpen, hem naar een (voor die tijd ans) behoorlijke school heeft uurd. Vermoedelijk heeft hij s enige tijd aan de Friese Hohool te Franeker gestudeerd, r dan toch niet heel lang. Hij t namelijk enkele malen blijk beetje latijn te kennen (waarij héél trots is), maar overis blijkt zijn wetenschappelijontwikkeling nergens veel edte of diepte te hebben.

an horen of zien we practisch s meer van hem tot 1635, het waarin hij uit Texel vert naar Brazilië, in dienst van West Indische Compagnie. dit zelfde gezelschap bevond ook een zekere Johan Fardie vier jaar later weer in opa blijkt te zijn, want in werd hij gevangen genomen r de Duinkerkers. Stuyvesant Farret werden dikke vrien, die elkaar nog jarenlang elmatig brieven schreven, k zelfs op rijm. Deze correspondentie op vers is bewaard geen en levert een ongezocht even onverdacht bewijs, dat vesants rechterbeen indertijd geschoten. Het gedicht luidt:

Op het afgeschoten been
van den E. Manhaften Hr.
P. Stuyvesant
voor 't Eijlant St. Marten.

Wat dolle dondercloot komt
bulderend op uw been
Mijn waerde Stuyvesant, en
stort u ginder heen?
Dat rechter pijlaer die uw
lichaem plach te schragen,
Wort die so met een slach
vermorst en afgeslagen.
Gij stont te schoon voor 't ooch.
O al te wrede kans.
Mijn Stuyvesant, die valt en
tuymelt op sijn schans,
Daer hij den vijandt als een
braeff soldaet dar tarten,
En locken in het velt, op 't Eijlant
van St. Marten.

Dit is echter niet het enige document, waaruit bewezen kan worden, **dat het rechterbeen** van Stuyvesant is afgeschoten. Een van zijn Amerikaanse biografen, James Grant Wilson, beweert, dat Stuyvesant naar Nederland ging „for the final amputation of a part of his right leg" (The Memorial History of the City of New York; N.Y. 1892). Dat woordje „final" doet ons tevens vermoeden, dat hij niet tevreden was met de behandeling van de scheepsdokter wiens maatregelen blijkbaar meer provisorisch dan „final" waren. In Nederland heeft hij zich ook het beroemde stompje laten aanmeten, dat hij — merkwaardige ijdeltuit — met zilveren versierselen liet volspijkeren. Daarom spreken sommige schrijvers over het **zilveren** been van Stuyvesant.

Ter wille van Farret zijn we de geschiedenis even vooruit gelopen. Toen deze in 1639 naar Nederland kwam, verbleef Stuyvesant nog in de West. Misschien was hij toen al op Curacao, althans de verzenbundel van Farret doet vermoeden, dat Stuyvesant al van 1638 op dit eiland vertoefde. Wanneer hij eigenlijk Directeur (Gouverneur) van deze eilanden is geworden, is nooit duidelijk aangetoond. Uit een brief, datum 13 Mei 1643, van de hand van Stuyvesant, blijkt, zonder meer, dat hij dan reeds Directeur van het eiland is, terwijl nergens uit blijkt hoelang reeds.

Volgens John Romeyn Brodhead History of the State of New York) zou Stuyvesant als Directeur van Curaçao de redder van Nieuw Nederland (New York) zijn geweest. In het begin van 1644 waren namelijk 150 Hollandse soldaten, vluchtelingen uit Brazilië, op Curaçao aangekomen, in de hoop hier een geschikte scheepsgelegenheid naar het vaderland te vinden. Stuyvesant stuurde ze echter op eigen gezag (kenmerkend voor hem) met het schip „de Blauwe Haen" naar Nieuw Nederland, waar ze door de wanhopige kolonisten als redders in de nood werden ontvangen. Deze voorstelling van zaken is echter niet helemaal juist. Toen de soldaten te Nieuw Nederland (New York) aankwamen, hadden de Hollanders al weer vrede gesloten, dank zij de moed en het verstandig optreden van de kolonist De Vries. De komst van de nieuwe zending soldaten had slechts tot gevolg, dat een onbesuisde vlegel als Willem Keft, Directeur (Gouverneur) van Nieuw Nederland, onmiddellijk een nieuwe moordpartij organiseerde op de Algonquins (Indianen), waarvan ongeveer zevenhonderd man gedood werden.

In hetzelfde jaar 1644 valt de tocht van Stuyvesant naar St. Maarten, dat hij op de Spanjaarden wilde heroveren. De aanslag mislukte en al spoedig kreeg de bevelhebber zelf een beenwond, veroorzaakt door een kanonskogel, waardoor zijn been moest afgezet worden. We weten, dat hij voor een betere behandeling hiervoor ten slotte naar Nederland moest (eind 1644). Het afgezette been ligt **niet** begraven in het gewelfde graf op het Stuyvesantkerkhof **op Monte Berde. Dr. Charles W. Ellis** heeft dit enkele jaren geleden duidelijk en met goede argumenten aangetoond. Misschien ontleent deze begraafplaats zijn naam aan de Heer Johannes David Stuyvesant en ligt een van diens familieleden daar begraven. (Zie Geschiedkundige Opstellen, Sept. 1943, bl. 15).

Toen Stuyvesant hier Directeur was, verkeerde Curaçao financieel in een weinig benijdenswaardige toestand. Er moest geld bij in plaats van dat het iets opbracht. Het was de bedoeling van de W. I. Compagnie natuurlijk niet om lastposten op haar rekening te hebben. Daarom moest er iets gebeuren maatregelen beramen, waardoor het bezit van deze eilanden rendabel werd, of ze anders maar verlaten. Voorstellen werden gedaan om ze aan particulieren ter kolonisatie over te laten en het plan om van Curaçao een slavendepot te maken kwam weer eens op de proppen. In 1639 was hier al eerder een begin mee gemaakt, maar blijkbaar nog met weinig financieel succes. We moeten het voorstel van Stuyvesant, om de Benedenwindse Eilanden en Nieuw Nederland onder één bestuur te brengen, beschouwen als een onderdeel van zijn bezuinigingsplan. Hij werd zelf de eerste bestuurder van deze nieuwe combinatie. De Staten Generaal hechtten bij resolutie van 28 Juli 1646 hieraan hun goedkeuring. In December 1646 vertrok hij weer naar de West. Hij was toen ongeveer twee jaar lang in Neland geweest.

De langdurigheid van dit intermezzo wordt minder vreemd, als we weten, dat hij in die dagen kennis maakte met Judith Bayard, waarmede hij huwde in de Waalse kerk te Breda in 1645. Samuel Bayard, een broer van Judith, was reeds getrouwd met Stuyvesants zuster Anna. Hij overleed echter spoedig en de jonge weduwe Anna Bayard—Stuyvesant, vergezelde haar broer Pieter naar de West en vervolgens naar Manhattan (Nieuw Amsterdam). Toen het eskader van vier schepen begin 1647 op Curaçao aankwam, benoemde Stuyvesant Lucas Rodenburch tot vice-Directeur en reisde onmiddellijk door naar zijn nieuwe bestemming, waar hij de elfde Mei 1647 aankwam. Nog dat jaar werd het eerste jonge Stuyvesantje in het toekomstige New York geboren. Bij de doop ontving hij de naam van Balthasar Lazarus. Een jaar later kreeg deze een broertje Nicolaas Willem.

Ruim zeventien jaar voerde Stuyvesant het bewind over beide kolonies en trachtte vooral de handel te bevorderen. Voor wat betreft Curaçao kwam dit vooral neer op de van christelijk standpunt bezien zo weinig eervolle handel in slaven, die blijkbaar goede winsten afwierp. Hoewel de W.I. Compagnie het meest verwachtte van Curaçao, schonk zij toch ook aandacht aan Bonaire en Aruba. Op Bonaire had men blijkbaar gebrek aan werkkrachten voor de landbouw, want in 1660 zond Stuyvesant vanuit Nieuw Nederland een aantal Esopus-Indianen (een stam, levend in het gebied van de Hudson rivier) naar dit eiland.

Het eiland St. Maarten, waarvoor Stuyvesant zijn been verloor, kwam in 1848 toch voor goed aan Nederland, althans wat de Zuidelijke helft betreft. Het toeval wilde, dat dit eiland tegelijkertijd door Nederlanders en Fransen veroverd werd in 1648 die toen maar een verdrag sloten (23 Maart op de Mont des Accord) om het eiland broederlijk samen te delen. Dit is tot nu toe zo gebleven en in 1948 nog officieel herdacht. De bevolking van Nieuw Nederland begon sterk toe te nemen. Wegens de vele immigranten steeg het aantal inwoners van 2 tot 10 duizend.

Het is anders geen rustige tijd geweest voor Stuyvesant. Vooral de Engelsen waren erg lastig in die jaren. De 3e November 1850 vaardigde het Parlement een acte uit, waarbij aan alle vreemde naties de handel op de Engelse West Indische Eilanden werd verboden. De 20e Mei 1651 zou deze bepaling in werking treden. In 1651 roofden de Engelsen twaalf paarden van Aruba en verkochten die op St. Kitts; in 1654 plunderden zij Bonaire onder leiding van David Gilbertson en sleepten alleen al aan stokvishout (haematoxylon brasiletto) voor twaalf en een half duizend gulden weg. In 1658 wordt een Curaçaos schip door de Engelsen gekaapt en opgebracht naar Jamaica. Uit de Engelse Calendar of State Papers (colonial series America and West Indies 1661—1668) blijkt, dat de Engelsen in die jaren alles geprobeerd hebben tot „rooting the Dutch out of the West Indies". Ze zijn er werkelijk in geslaagd de Hollanders voorlopig van Saba en St. Eustatius te verdrijven, maar de expeditie tegen Curaçao mislukte. Uit een blijkt, dat gebrek aan discipline de Curaçao-expeditie deed mislukken; de kapiteins van de verschillende kaperschepen kregen onderling ruzie en het resultaat was, dat elk op eigen gelegenheid op kaapvaart ging. En Curaçao ontsnapte aan een ernstig dreigende ondergang.

Nieuw Nederland was minder gelukkig. Een Brits ekader verscheen in 1664 onder de Hertog van York (vandaar de naamsverandering van Nieuw Amsterdam in New York), Richard Nicolls en eiste Nieuw Nederland van de Hollanders op. Zonder strijd gaf Stuyvesant de kolonie de 8e September over aan de Engelse vlootvoogd. Met deze overgave eindigde tevens de vereniging van Nieuw Nederland met de Benedenwindse Eilanden, waar Matthias Beck intussen Rodenburch had opgevolgd als vice-Directeur (1659). De verovering van Nieuw Nederland door de Engelsen was een onverwachte overval in vredestijd; daar stond Stuyvesant natuurlijk machteloos tegenover. Hij bleef eerst nog in New York, maar keerde het jaar daarop terug naar Nederland om verantwoording af te leggen. Hij was zo gehecht geraakt aan het verblijf in de Nieuwe wereld, dat hij weer naar New York terug keerde, waar hij stierf in 1682.

Als mens was Pieter Stuyvesant geen aangenaam sinjeur; hij was mateloos verwaand en despotisch in zijn optreden en zijn stijfhoofdigheid was spreekwoordelijk. Zijn bijnaam van Koppige Piet (Stubborn Pete, Headstrong Pete, Stiffnecked Peter) getuigt hiervan duidelijk. Zijn verdiensten zijn, dat hij het eerlijk meende met zijn onderdanen en hun welzijn trachtte te bevorderen. Hij zocht daarbij geen eigen belang of voordeel. Zijn rusteloze bemoeiingen om handelsrelaties aan te knopen met vreemde havens zijn ongetwijfeld de grondslag geworden van de grote welvaart, waarin New York zich later als Engelse kolonie mocht verheugen.

M. D. Latour O.P.

NIET ANGSTIG, WEL VERMOEIEND

Een 75-jarige inwoner van Apeldoorn stapte onlangs voor het eerst van zijn leven in een vliegtuig. Met een K.L.M.-machine maakte hij een rondvlucht boven Amsterdam.

In een klein half uurtje zag hij Nederland's hoofdstad onder zich doorglijden gewicht in de stoel te gaan en na de landing op Schiphol stond Opa natuurlijk in het middelpunt van de belangstelling.

Iemand vroeg hem of hij de vlucht angstig had gevonden. „Angstig niet", antwoordde hij, „maar wel vermoeiend, want ik heb het eerlijk gezegd niet aangedurfd om met mijn volle zitten!"

AGENDA

BIOSCOPEN

WEST-END: „The girl from Manhattan" 19 en 21 uur.

CINELANDIA: „Wild horse mesa" 19 uur; „The sea hawk" 21 uur.

ROXY: „Look for the silver lining" 19 uur; „Bodyguard" 21 uur.

RIFSTADION: Jong Holland — Vitesse 20 uur.

APOTHEKEN: **De weekdiensten der apotheken worden waar**genomen door: *Botica Juliana*, Julianaplein 6, tel. 2400 en *Botica del Pueblo*, Bredestr. 82, tel. 3718.

WIT-GELE KRUIS: **De nachtdienst der verpleegsters wordt** waargenomen door *Zuster Jutte*, L. B. Smithplein 5, tel 3372.

LUCHTPOSTSLUITING: De luchtpostsluiting voor Suriname is tot Woensdagmiddag 16.30 uur

OPENSTELLING TELEGRAAFKANTOREN:

Telegraafkantoor Wilhelminaplein (CWZ-gebouw): dag en nacht geopend.

Telegraafkantoor Handelskade 18; dagelijks van 0700—2400

Telegraafkantoor Curaçao — nato; dagelijks van 0700 — 1900.

CUROM.

Dinsdag: 18.30 Kinderuitzending; 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.45 „Lekenrechtbank"; 20.00 Nieuws; 20.15 Kamermuziek; 20.30 W. Meyer „Grepen uit de geschiedenis"; 20.45 Negen heit de klok; 21.30 Actuele causerie; 21.35 Radio-firmament; 21.55 Nieuws en sluiting.

P. C. J.
25.57- 31.28

Dinsdag: 19.00 Nieuws; 19.18 Brieven van Luisteraars; 19.30 Metropole orkest; 20.00 Nieuws; 20.06 *Reportage van het vertrek van de Karel Doorman met Z.K. H. Prins Bernhard naar West Indië;* 20.15 Muziek; 20.20 Cabaret programma; 21.00 Bandi Balogh; 21.11 Reportage; 21.18 Avondwijding; 21.21 Nieuws en sluiting.

WACHTDIENSTEN.
C.P.I.M.

Telegram Afdeling: 23 — 7.30 uur B. J. Lubbers, tel 553.

Personeel Afdeling: J. J. A. v.d. Burg, Bungalow 25, Rio Canario tel. 272.

Materialen Afdeling: J. Nolte, Parkweg, 8, Jul. Dorp, tel. 720.

C.S.M.

Rederij: H. Poot, tel. 570.

Scheepsagentschap: 8 — 23 uur kantoor, tel. 458/551; 23 — 8 A. Bloemink, tel. 288.

Dok Afdeling: L Boeren, tel. 242.

Bioscoopprogramma „Asiento": „Edward, my son. Toegang boven 16 jaar.

UIT ONS CARAÏBIË

JAMAICA WIL BUITENLANDS KAPITAAL

Kingston. — Alexander Bustamente, die een overwining behaald op zijn suiker- en rumeilanden bij de laatste algemene verkiezingen, zei gisteravond, dat hij verwachtte spoedig naar Londen te zullen gaan om de prijzen van Jamaicaanse producten te bespreken.

In een gisteravond gehouden interview verklaarde Bustamente, dat hij van plan was al het mogelijke te doen om buitenlands kapitaal naar het land te trekken voor industriële ontwikkeling.

ECUADOR EN DE VALUTA

Quito. — De regering van Ecuador heeft een valuta-beslissing genomen, die er toe bijdraagt de grote kloof te overbruggen tussen in- en uitvoer en openlijke devaluatie van de sucre vermijdt. De regering is voornemens de veelvoudige wisselkoers te handhaven, de waarde van de export-dollar te vergroten van 13,10 tot 1 sucres en de bestaande wisselkoersen voor de invoer te handhaven.

Deze zijn 15 sucres per dollar voor essentiële goederen en sucres voor gewone goederen. De dollars voor de invoer van luxe goederen moeten op de vrije markt gekocht worden en zijn onderhevig aan een belasting van vijf sucres. Aangezien de regering voornemens is de invoer opnieuw te classificeren en meer goederen naar de luxe lijst over te brengen, verwacht men, dat laatstgenoemde koers met ongeveer 20 zal stijgen.

OPENBARE VEILING

Op Donderdag 17 Januari 1950 des v.m. te 10 uur zal ten overstaan van den ondergeteekenden notaris in de bovenzaal van de Spaar- en Beleenbank van Curaçao in de Breedestraat 27 (P.), worden overgegaan tot den openbaren verkoop van achtereenvolgens:

a. in opdracht van den curator over de onbeheerde nalatenschap van den Heer Johannes Urbanus Isidora ook genaamd Wanantonie:
een perceel grond groot ongeveer 3050 centiare gelegen in het Tweede District van Curaçao bekend als het Noordelijk deel van Soledad omschreven bij rooibrief van 8 October 1925 nummer 133.

b. het huis en erf op Curaçao Stadsdistrict aan de Penstraat nummer 388, kadastraal bekend als kadastrale afdeeling, Stadsdistrict, Sectie A, nummer 143, groot 250 centiare.

c. een perceel bouwterrein gelegen aan de Caracasbaaiweg in het Tweede District van Curaçao op Bottelier, groot 1660 centiaren, kadastraal bekend aldaar Sectie A, nummer 169.

De veilingsvoorwaarden en verdere condities liggen vanaf heden ten kantore van den ondergeteekenden notaris aan het Wilhelminaplein 21, alhier ter inzage.

E. C. Henriquez.

Een nieuwe geest in nieuwe vorm

Een kijkje in een kunstnijverheidsschool

Aan de Gabriel Metsusstraat in Amsterdam staat een hee' complex schoolgebouwen, een H.B.S., een school voor Maatschappelijk werk en ook het Instituut voor Kunstnijverheidsonderwijs. Wanneer men de voordeur van het laatste gebouw binnengaat en doorloopt tot in de hall, dan komen vele geluiden U vertellen, dat er in de verschillende lokalen niet slechts met hoofd en pen, maar ook met de hand gewerkt wordt. De edelsmeden slaan, vijlen en solderen boven Bunsensebranders, de pottenbakkers en pottenbaksters vormen op de draaiende schijf hun vazen en schalen in rode, witte of grijze klei, de beeldhouwers hakken in steen, de tekenaars staan gebogen over hun werk en de wevers en weefsters staan achter de weefstoel en verzorgen de schering en inslag.

En het zal de bezoeker een ogenblik opvallen, dat de leraar of lerares nauwelijks te vinden is en dat de orde zoek is, maar dat is schijn, want het blijkt bij nauwkeurig kijken, dat de leraar of lerares wel degelijk tussen de jongens en meisjes rondwandelt en aanwijzingen geeft en dat de leerlingen, al lopen ze soms wat door elkaar, dat met een bepaald doel doen: het halen van gereedschap, of nieuw materiaal. Opvallend is in dit alles dat ieder zijn eigen werk heeft en daarin zijn eigen gang gaat. Dit zijn de praktijklessen in de verschillende vakklassen, waarin de leerlingen worden opgeleid tot ontwerpers voor de gebonden kunsten en voor de industriële vormgeving. Men kan hier een vak leren, theoretisch en in de praktijk en er zijn vele mogelijkheden: het bouwen, de woninginrichting, de meubilering, textiel ontwerpen, modetekenen, gebruiksvoorwerpen maken in de ruimste zin, de reclame en beeldhouwen.

De pottenbakker in actie.

De opleiding omvat vier jaar, waarvan het eerste algemeen vormend is. De leerlingen worden vertrouwd gemaakt met de verschillende materialen als papier, hout, gips, leer, klei, metalen, stoffen die bestudeerd worden naar de mogelijkheden van bewerking en wel voortdurend op grond van de eigen ervaring van de leerling, die dus een grote vrijheid van experimenteren houdt met de verschillende materialen. Hij kan naar eigen believen onderzoeken of die gebogen, gestampt, geperst of beschilderd kunnen worden en welke van de bewerkingen de beste resultaten oplevert. Natuurlijk staat dit onder leiding van leraren en steunt de leraar hen door middel van theorielessen: als scheikunde, mechanica en geluidsleer, zodat hun experimenten niet in de lucht hangen, maar langzamerhand tot doelbewuste pogingen gaan worden, die gericht zijn op een bepaald resultaat. Nog afgezien van het feit, dat de leerling dus een rijke ervaring in dat eerste jaar opdoet, is dit systeem van stimulerende zelfwerkzaamheid in hoge mate vormend voor het karakter van de leerlingen. Zij leren zich als het ware zonder moeite concentreren op een bepaald werkstuk en al werkende ontdekken ze tevens voor het vormen van welk materiaal ze 't meeste voelen en waarvoor ze dus het geschiktst zijn. Het vergemakkelijkt dus de anders zo moeilijke beroepskeuze.

Op dit principe heeft het onderwijs aan de Kunstnijverheidsschool van Amsterdam eigenlijk altijd berust, maar toch zijn er in de loop der jaren in de opleiding steeds veranderingen aangebracht en in de laatste tijd zelfs in het doel er van.

Een andere richting.

Was vroeger de opzet het vormen van typische kunstnijveraars, mensen die tenslotte op eigen atelier hun eigen werk gingen maken, hetzij voor de verkoop, hetzij voor hun plezier, nu heeft men definitief een andere richting ingeslagen en wel voornamelijk onder invloed van de gewijzigde sociale structuur, die sterk samenhangt met de opkomst van de industrie en van het industriële product.

Het is immers voor de kleine zelfstandige kunstnijveraar volkomen onmogelijk de concurrentie met de grootbedrijven vol te houden, die vaak dezelfde producten maken, zij het minder verantwoord van vorm.

Deze ontwikkeling is niet te stuiten en het is vooral aan het inzicht en doorzettingsvermogen te danken van de vroegere directeur Mart Stam die de grondslag heeft gelegd voor een vorm van onderwijs, die met deze onontkoombare factoren rekening houdt en toch wil proberen ook van het industriële product een aesthetisch product te maken. Hij heeft dus gezegd: wij moeten de mensen niet meer alleen opleiden tot kleine zelfstandige kunstnijveraartjes, die, al kennen ze hun vak ook door en door, niettemin van honger zullen omkomen, maar we moeten zorgen, dat we hen klaarmaken als ontwerpers, deskundigen, die een leidende positie in de industrie kunnen gaan innemen om daar een heilzame invloed uit te oefenen op het machinaal vervaardigde gebruiksartikel. Stam heeft zich met dit streven natuurlijk veel vijanden gemaakt, al was het alleen al onder het toen nog al oud lerarencorps, dat geheel ingesteld was op de oude manier van werken en vaak een verklaard tegenstander van Stam's inzichten. Niettemin heeft hij doorgezet en langzaam maar zeker de basis gelegd voor de hervorming van het onderwijs, in de juiste overtuiging dat alleen zo het nijverheidsonderwijs nog zin heeft in een wereld die volkomen door de techniek wordt gevormd en geregeerd. Hij laat daarnaast zeer zeker de mogelijkheid open tot ontplooiing van een persoonlijk talent, maar practisch als hij was, dacht hij er aan dat talenten op deze wereld ook moeten eten en dat het de plicht van het onderwijs is hen deze mogelijkheid te verschaffen. Stam was een strijdbare figuur en nu hij reeds enige jaren weg is, kan men zien dat zijn geest tot in de kleinste bijzonderheden van het onderwijs is doorgedrongen en resultaten heeft afgeworpen. Zelft een archietect, vooruitstrevend, denkend in grote complexen woningen, ja hele steden, had hij een open oog voor de practische eisen die het leven van alledag stelt aan gebruiksvoorwerpen, die wij regelmatig nodig hebben. Hij was een modern mens met modern opvattingen en het is niet goed mogelijk over het kunstnijverheidsonderwijs in Amsterdam te spreken zonder het uitvoerig over Stam te hebben. Men kan zeggen dat hij het onderwijs weer zinvol heeft gemaakt niet door het alleen maar aan te passen aan de technische eisen van de tijd, maar vooral door de leerlingen die geest mee te geven die het mogelijk maakt de techniek te aanvaarden en aan te wenden op een aesthetische en doelmatige wijze.

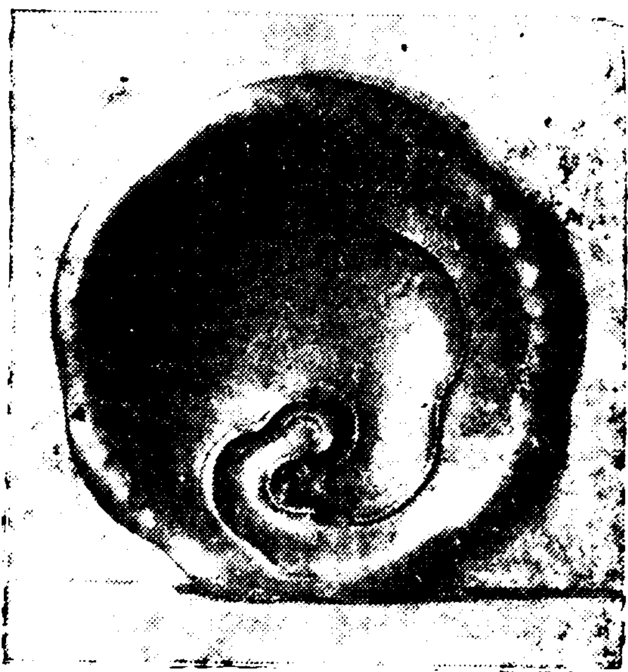
Het huidige leerplan is dus geheel van zijn geest doortrokken en het is van een niet te onderschatten waarde dat er zo'n instituut bestaat waar de artistieke ontwerper niet leert zich af te wenden van de techniek als een geestdodend kwaad, maar er juist met zijn neus opgedrukt wordt en leert ook de geest te redden in het dode materiaal door een verantwoorde, met de geest des tijds overeenkomende vormgeving, die op snelheid, doelmatigheid, zuinigheid, degelijkheid is afgestemd. Men gaat van het gezonde standpunt uit, dat de techniek er is en dat zij een zegen voor de mens kan zijn en dat zij daartoe moet dienen. De loop die de geschiedenis eenmaal genomen heeft is nooit te stuiten en op ieder gebied moet men de mogelijkheden aanvaarden. De spoorwegen, de luchtvaartmaatschappijen wordt een type van trein en vliegtuig opgedrongen dat aan alle eisen van degelijkheid, snelheid, zuinigheid voldoet en een vorm heeft die mooi is geworden juist door die practische eisen. Het beste bewijs dus dat het industriële product kan voldoen aan alle eisen des tijds en toch mooi kan zijn. Juist daarom mooi is, zou Stam zeggen.

Het hoeft geen betoog dat de jonge ontwerpers die de school verlaten nog niet dadelijk gouden eieren oogsten, want al zijn zij doordrongen van de mogelijkheden op hun gebied, de fabrikant huivert nog al eens om deze „nieuwlichters" in hun dienst te nemen.

Vooral echter dank zij de invloed van de grote efficiente bedrijven, als Philips, die wel degelijk het voordeel van het goed gevormde product inzien, gaan meer en meer fabrikanten van gebruiksartikelen in de ruimste zin des woord er toe over gebruik te maken van kundige ontwerpers.

De Kunstnijverheidsschool hoopt over vijf jaar de vernieuwing van haar leerplan geheel doorgevoerd te hebben onder leiding van het jonge, enthousiaste lerarencorps en dan zal de Nederlandse industrie op elk gebied kunnen putten uit kundige ontwerpers, die op de hoogte zijn van de eisen des tijds en deze tijd niettemin door een speciale weldoordachte en aangevoelde vormgeving een eigen stijl en een eigen inzicht zullen geven.

L. R. SCHIERBEEK.

Een mooi staaltje van edelsmeedkunst. Een schaal van gedreven zilver.

Ik was 4 jaar oud en sprong pardoes in het water

Labric gaat zijn nek breken

(van onze Parijse correspondent)

De kanselarij van Pierre Labric ligt in een doodlopend steegje achter de Place Pigalle, centrum van te wuft vermaak. De Cite Veron, zo heet het slobje, is eigenlijk een oud bagijnenhofje, maar in het sinistere licht van de hangende gaslantaarns lijkt het meer op een decor van een film uit de Parijse onderwereld.

We kronkelen door een nauw poortje en een eng steegje. Dan slaan we in het kleine bartje van onze vriend Pierre. Labric, die hier staat te zuigen op zijn onafscheidelijke Gauloise is thans burgemeester van de Vrije Gemeente van het oude Montmartre. Zijn gemeenteleden betalen geen belasting of légesgelden, noch houdt Pierre er een bevolkingsregister op na. Immers, de Vrije commune van Montmartre berust slechts op traditie. Het artistendom van Parijs, de schilders van Seine, de tekenaars van de Notra Dame, de violisten van Etoile en de zangers van de zolderkamertjes der Lichtstad hebben de vrije commune gesticht.

Een voordracht voor de burgemeestersbenoeming was niet nodig. Er was er maar een, die voldoende artist was om in aanmerking te komen: Pierre Labric, de man van de 187 ambachten en nul ongelukken, de man die Parijs van de ene sensatie in de andere liet vallen, dezelfde Labric die, nu 25 jaar geleden voor een tienduizend koppig publiek per fiets de trappen van de Eiffeltoren af kwam.

„Mijn eerste waagstuk," aldus vertelt Labric ons, „haalde ik uit toen ik vier jaar was. Ik wou eens kijken of ik zwemmen kon en dies sprong ik pardoes in een diepe vijver". Dit was het begin van zijn loopbaan als waaghals. Enkele jaren later werd hij krantenverkoper. Toen hij zestien jaar was eiste hij de aandacht van de Parijse pers op door met zijn oude fiets over de borstwering van de Seine reed. Als jong recruut koos hij de 30 c.m. brede brugleuning van de Pont Michel uit om er met zijn fiets over te toeren. En toen kwam de oorlog.

„Op de allereerste gevechtsdag werd ik al gewond, zodat ik het verdere krijgsverloop in Parijs beleefde. Maar....ik ben gedecoreerd. Ik ben geen lafbek of deserteur."

In 1919 werd Pierre journalist. Hij werd verslaggevers van de Petit Parisien. Ook toen waren primeurs journalistieke kostbaarheden en dies besloot hij al gauw om die voortaan te leveren door ze zelf te maken. Hij begon met het organiseren van een wedstrijd voor de kellners. „Ze liepen zo hard, dat je telefonisch vanaf het Louvre een ijsje kon bestellen op de Champs Elysees en het heerlijk fris geserveerd kreeg." In 1920 wilde zijn krant kopij hebben over parachutes en wat er aan vast zat. „Firma" zei Pierre. Als „bijbaantje" ging hij parachutes testen. Keer op keer ging hij met een oude, aftandse oorlogskist de lucht in. Op 2000 meter hoogte sprong hij er uit. Volgens voorschrift moest hij 200 meter vallen voor de parachute kon open gaan.

De krant schreeuwde om kopij. Meer kopij. Nieuws. Pierre organiseerde zijn „Jaarbeurs der kladschilders", daarna een wedstrijd voor auto's (wie het langzaamst rijden kon) Vervolgens nam hij per fiets de meer dan 200 treden van de Sacre Coeur en daarna kwam zijn grootste waagstuk.

Met een doodgewone-huis-tuin-en keukenfiets daalde Labric de 350 treden van de Eifeltoren af. Toen scheen Parijs in brand te staan.

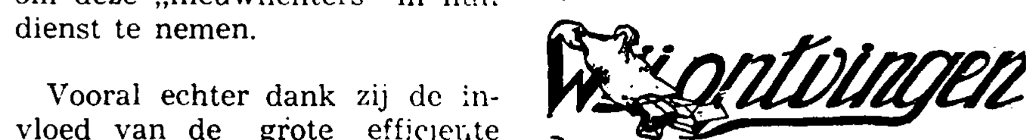
Een der bladen kondigde zijn voornemen aan onder de volgende kop: „Labric gaat zijn nek breken."

Trouwens collega's en vrienden schudden allen meewarig hun hoofd. Er waren er onder die al bezig waren zijn begrafenis te organiseren, doch primeurjager Piet gaf geen krimp. Hij fietste rustig naar beneden.

„Die dingen doe je maar eens in je leven en als je veilig beneden bent gearriveerd is er niemand meer verrast dan je zelf dat de begrafenis niet door behoeft te gaan," aldus Piet.

Sedert deze stunt zijn er vijfentwintig jaren verlopen. In deze kwart eeuw is Pierre wereldreiziger geweest, journalist, romanschrijver, barkeeper, burgemeester, motercoureur, wielrenner, sheriff, filmster, hondenfokker, soldaat, ondergronds werker, krantenverkper, organisator van talloze wedstrijden en nog veel meer.

Hij heeft wel zijn haren, doch niet zijn streken verloren. Want, Pierre Labric zint weer op een nieuwe toer. Ondanks zijn bijna zestig jaren.

Zoeklichten op Zuid-Amerika.

De Hollandse Bank-Unie alhier bood ons een prachtig uitgevoerd en hoogst interessant werk aan: „Zoeklicht op Zuid-Amerika" van de bekende schrijver Mr. W. J. van Balen. Het boek is geschreven in opdracht van de HBU, de KNSM, de N.V. T.V.V.D. Kon. Holl. Lloyd en de Rotterdam-Zuid-Amerikalijn. Deze eerste editie is nog niet in de normale boekhandel verkrijgbaar.

De opzet van opdrachtgevers en schrijver: een gedegen leesbaar boek over Zuid-Amerika te geven, is naar onze mening volkomen geslaagd.

Systematisch en vlot passeren alle landen de revue op de aangename vlotte manier, welke wij van Mr. van Balen gewend zijn.

Wij zijn er dan ook zeker van, **dat de belangstelling voor Zuid-Amerika** door deze uitgave zal toenemen, een belangstelling, welke nodig is, nu Nederland een geheel nieuwe en belangrijk zwakkere plaats in de wereld inneemt, en dient uit te zien naar nieuwe sferen, waarin het zijn handelsactiviteit kan ontplooien en zijn bevolkingsoverschot kan afzetten op een voor beide partijen voordelige manier.

De inhoud is meer dan een gewone beschrijving, omdat de auteur alvorens de landen te bespreken een gedegen overzicht geeft van deze werelden naar staatkundige indeling, klimaat en levenswijze, met gezag kan spreken over de talen en dialecten, het culturele leven. Dit nu doet ons het verband beter zien en begrijpen, stempelt dit werk tot een veel hoger staande bijdrage dan de wellicht talrijke naslaanwerken op dat gebied.

Belangrijk in verband met het bovenstaande is de opmerking van de schrijver, wanneer hij zegt, dat het aandeel van Nederland met betrekking tot de voorziening van Venezuela met importgoederen voor uitbreiding vatbaar is. Wij hebben vooral met levendige belangstelling het hoofdstuk van: „Springplanken naar Zuid-Amerika," waarbij ook ons eiland wordt besproken, gelezen.

In het kader van Mr. van Balen's zakelijke en kernachtige behandeling van de stof willen wij hier citeren, waaruit wij hier enige lering zouden kunnen putten, het is een vriendelijk maar juist vermaan:

Met het gestadig toenoemen van de olieactiviteit groeit ook Curaçao voort, tot een hoogte die sommigen wel eens doet duizelen van zoveel voorspoed.

Op deze brok Caraibische rots, waar enkele tientallen jaren geleden door welmenende inwoners in alle richtingen gezocht werd naar bezigheid en inkomsten voor de lagere bevolking — behoeftige kleurlingen — daar heerst nu algemene welstand, plus een zelfvertrouwen dat zich wel eens geneigd toont om deze plotselinge bloei grotendeels aan eigen deugden toe te schrijven, althans voor een hogere percentage dan in overeenstemming zou zijn met de feiten. Ook wordt er gestreefd naar het stichten of aanmoedigen van nieuwe industrieen en in het algemeen van alles wat in staat zal zijn om na een eventueel wegvallen van de oliewelvaart de bevolking aan het werk te houden. Problemen dus, die ook reeds bij de Venezolaanse regering aan de orde zijn. Alleen moet Curaçao, dat zelf geen olie voortbrengt doch aangewezen blijft op de aanvoer van elders, veel kwetsbaarder heten dan de grote republiek op de overwal, waar op een vooralsnog eindeloos oppervlak met succes geboord wordt.

Met Mr. van Balen hopen wij echter, dat ook een goed begrip moge ontstaan van Curaçao's functie van contactcentrum tussen de drie Amerika's, een begrip dat vertrouwen kan scheppen gebaseerd op permanente en minder tijdelijke voordelen als de olieverwerkindustrie, nl. Curaçao's uitermate gunstige ligging, Curaçao, als springplank in de Caribbean.

BEKENDMAKING.

Gelegenheid tot kosteloze inenting tegen diphtherie:

Woensdag 4 Januari 1950 van 9 - 10 ure v.m. in de Hendrikschool
Donderdag 5 Januari 1950 van 9 - 10 ure v.m. in de Openbare School op Mundo Nobo
Vrijdag 6 Januari 1950 van 9 - 10 ure v.m. in de Openbare School op Mundo Nobo
Zaterdag 7 Januari 1950 van 9 - 10 ure v.m. in de Openbare School op Mundo Nobo

De Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst.
J. DE J. ARENDS.

ONS KONINKRIJK

INDONESIE — U.S.A.

Washington — Waarnemers van de internationale verhoudingen op handelsgebied verwachten niet, dat het opkomen van Indonesië als onafhankelijke natie belangrijke veranderingen zal **teweeg brengen in de omvang** noch het karakter van de Amerikaans-Indonesische handel in de nabije toekomst, zo meldt de diplomatieke correspondent van Anetajl Woensdag uit. Washington. Zij nemen aan, dat de regering van Indonesië zal streven naar een grotere oriëntering van de handel op de Verenigde Staten, welk streven voorshands zou moeten zijn gebaseerd op de hoeveelheid beschikbare producten voor de uitvoer, nadat men de verplichtingen is nagekomen op grond van de handelsverdragen, welke Indonesië van Nederland zal overnemen. Wanneer deze verdragen zijn afgelopen, verwacht men, dat Indonesië de politiek om de uitvoer naar de Verenigde Staten te vergroten, krachtig zal nastreven, ofschoon het succes van deze politiek uiteraard in grote mate onderhevig is aan vraag en aanbod. Wat betreft de Amerikaanse uitvoer naar Indonesië werd door de betrokken waarnemers opgemerkt, dat men nimmer een diepgaande sudie van Indonesië als een potentiële verbruiksmarkt voor Amerikaanse goederen heeft gemaakt. Het is aannemelijk, dat de regering van Indonesië in het licht van haar streven naar Amerika uit te voeren, de invoer van Amerikaanse producten zal toejuichen, doch de ontwikkelingen in die richting zullen vermoedelijk niet in korte tijd plaats hebben. Een terrein, waar de Amerikaanse uitvoer naar Indonesië zich uitbreidt, is dat van katoenen goederen en men verwacht een verdere uitbreiding hiervan wegens het feit, dat Amerika in staat is zekere kwaliteiten te leveren, die niet door Japan kunnen worden geleverd.

Ten aanzien van de Nederlandse handel me Indonesië zijn waarnemers te Washington van mening, dat er voor het Nederlandse zakenleven geen vrees behoeft te bestaan, dat het in aanzienlijke mate zal lijden van de wijziging in de politieke status van Indonesië, maar zij wezen erop, dat de Nederlandse exporteurs natuurlijk alleen zullen kunnen zaken doen in concurrentie op gelijke voet met die van andere landen. De Aneta-correspondent ontmoette weinig optimisme in deze kringen ten aanzien van een mogelijk succes van „punt 4" van president Trumans program vooral wat betreft Azië. Zij spraken als hun mening uit, dat het moeilijk zal zijn Amerikaans kapitaal er toe te bewegen over te gaan tot investeringen in veraf gelegen landen, waarvan Amerikanen niet erg op de hoogte zijn. Bovendien, zo merkten zij op, zullen deze beleggingen door de Amerikaanse regering slechts dan worden gewaarborgd, indien de landen, waar wordt geïnvesteerd, op hun beurt een aantal strenge voorwaarden aannemen en het is niet uitgesloten, dat enkele dezer voorwaarden op veel tegenstand in de betrokken landen zullen stuiten. Daarom zijn deze waarnemers niet van mening, dat er althans in de nabije toekomst een grote invloed van Amerikaans kapitaal in Indonesië zal plaats vinden.

K. A. B. 25 JAAR.

Op 10 Januari a.s. zal het 25 jaar geleden zijn, dat de Nederlandse katholieke vak- en standsorganisaties in het R.K. Werkliedenverbond werden verenigd. Deze fusie van het Bureau voor R.K. Vakorganisaties en de Federatie der Diocesane Vak- en Werkliedenbond bundelde de krachten, die de positie der arbeiders op maatschappelijk en geestelijk gebied wensten te verbeteren.

Dit jubileum zal door de K. A. B. — de na-oorlogse voortzetting van het R.K. Werkliedenverbond — op plechtige wijze worden gevierd.